

Infobrochure speelstraten

Voorwoord

De stad Zottegem wil inspelen op de mogelijkheid om kinderen terug veilig op straat te laten spelen. Dit kan uiteraard enkel in veilige omstandigheden. Wat betekent dit precies? Hiervoor hebben wij een duidelijke en praktische brochure opgemaakt om geïnteresseerden te informeren over het inrichten van speelstraten. Deze brochure geeft u een overzicht van alle vereisten. Het wordt best samen gelezen met het stedelijk reglement. Geïnteresseerde ouders kunnen samen in hun buurt aan de hand van deze brochure nagaan of zij wensen in te gaan op de inrichting van een speelstraat. Aan de hand van deze praktische handleiding kan u de haalbaarheid om uw straat in te richten als speelstraat nagaan. Als stadsbestuur bieden wij onze diensten aan om jullie hierbij te ondersteunen. Graag zijn wij bereid verder op uw vragen in te gaan.

Namens het stadsbestuur

Koen Codron

Algemeen directeur

Jenne De Potter

Burgemeester

Inhoudstafel

p. 3 Wat is een speelstraat?

p. 4 Kan mijn straat een speelstraat worden?

p. 5 Speelstraten: de spelregels

p. 6 Van aanvraag tot goedkeuring

p. 7 Wat wordt verwacht van de meters en peters?

p. 8-11 Veelgestelde vragen

p. 12 Wat doet het stadsbestuur voor uw speelstraat?

p. 13 Meer informatie

Wat is een speelstraat?

Een speelstraat is een openbare weg die tijdelijk en tijdens bepaalde uren wordt afgesloten voor doorgaand verkeer, zodat kinderen er in alle veiligheid midden op straat kunnen spelen. Enkel bewoners mogen er nog stapvoets de straat inrijden. Aan de toegang van de speelstraat wordt een nadar geplaatst met een verkeersbord C3 voorzien van een onderbord met de vermelding 'speelstraat'. De afsluiting moet 's avonds weggehaald worden.

Het wettelijk kader van 'speelstraten' is vastgelegd in het Koninklijk Besluit van 1 december 1975.

Een speelstraat wordt volledig voorbehouden aan onze spelende kinderen. Hinkelen, badmintonnen, rolschaatsen of skaten kan terug op straat. Doorgaand verkeer is verboden. Enkel fietsers en bestuurders van een motorvoertuig die in de straat wonen of er een garage hebben, mogen stapvoets in de speelstraat rijden. Fietsers moeten zo nodig afstappen.

Spelende kinderen en ook skaters hebben het statuut van voetganger. Zij mogen dus niet gehinderd of in gevaar gebracht worden.

Kan mijn straat een speelstraat worden?

Niet elke straat kan omgetoverd worden tot speelstraat. De wet legt enkele vereisten op waaraan een straat moet voldoen om in aanmerking te komen als speelstraat.

Zoek eerst het antwoord op volgende vragen:

- Is onze straat een woonstraat?
- Geldt in onze straat een maximum snelheidsregime van 50km/uur?
- Is er in onze straat geen (belangrijk) doorgaand verkeer?
- Rijdt er door onze straat geen openbaar vervoer?
- Staat de meerderheid van de bewoners achter dit initiatief?

Als je op deze vragen volmondig **JA** kan antwoorden, dan bestaat de kans dat jouw straat in aanmerking wordt genomen om in te richten als speelstraat.

De lokale politie zal het dan eerst nog verkeerstechnisch onderzoeken.

Speelstraten: de spelregels

- In de speelstraten is de hele breedte van de openbare weg voorbehouden voor het spelen, in hoofdzaak door kinderen. Alleen bestuurders van motorvoertuigen, die in de straat wonen of van wie de garage in de straat gelegen is, alsook de prioritaire voertuigen (ziekenwagens, politievoertuigen, brandweerwagens, civiele bescherming,...) wanneer de aard en hun opdracht het rechtvaardigt, alsook fietsers, hebben toegang tot speelstraten. De bestuurders die in de speelstraten rijden, moeten dit stapvoets doen; ze moeten de doorgang vrijlaten voor de voetgangers die spelen, hen voorrang verlenen en er zo nodig voor stoppen. De bestuurders mogen de voetgangers die spelen niet in gevaar brengen en niet hinderen. Ze moeten bovendien dubbel voorzichtig zijn ten aanzien van kinderen. De bestuurders van de toegelaten voertuigen moeten zelf de hekken verplaatsen en deze nadien op de voorziene plaats terugzetten.
- Parkeren in een speelstraat is toegelaten maar niet meteen aangewezen. Aangezien enkel bewoners (en eventueel hun bezoekers) in de speelstraat mogen rijden, wordt er best geparkeerd op de opritten. Zo vermijd je onnodige problemen. Het is ook leuker voor de kinderen als ze wat meer ruimte krijgen.
- Als bewoner mag je zelf speeltoestellen plaatsen in de speelstraat maar dan uitsluitend overdag. Bovendien moet de doorgang vrij blijven voor de buurtbewoners en voor de prioritaire voertuigen. Het is daarom zeker niet aangewezen om grote, zware toestellen te plaatsen op de weg. 's Avonds (van zodra het donker wordt) moeten de toestellen, samen met de afsluiting, telkens verwijderd worden.
- Niet alleen kinderen genieten van de speelstraat, maar ook de volwassenen. Er is plots weer plaats voor een buurtfeestje, een babbel, ...
- De speelstraat is geen extra kinderopvang: de ouders blijven zelfverantwoordelijk voor hun kinderen.
- De peters en meters zijn het aanspreekpunt voor het stadsbestuur en de dienst mobiliteit en voor de bewoners van de straat.
- In de speelstraat zelf kunnen nog bijkomende afspraken gemaakt worden!

Van aanvraag tot goedkeuring

De aanvraag en de burens

De eerste stap die moet ondernomen worden is het indienen van de aanvraag bij de dienst mobiliteit aan de hand van het aanvraagformulier. Als meter of peter moet je ook de andere bewoners inlichten en overtuigen om van de straat een leuke speelstraat te maken. De meerderheid van de bewoners van je straat (minimum 80%, waarbij elk huisnummer 1 stem heeft) moet akkoord gaan om de straat in te richten als speelstraat. Het wordt dus handtekeningen verzamelen.

Het aanvraagformulier en de bewonersenquête worden samen ingediend bij de dienst mobiliteit.

Wanneer moeten de aanvragen binnen zijn?

De aanvragen voor de paasvakantie moeten ten laatste op **15 februari** en de aanvragen voor de zomervakantie moeten ten laatste op **15 mei** ingediend worden.

Laattijdige aanvragen worden om praktische redenen niet meer aanvaard.

Het aanvraagformulier en de bewonersenquête kan je aanvragen bij de dienst mobiliteit of terugvinden op www.zottegem.be/mobiliteit-en-verkeer/speelstraten.

Wordt mijn straat volgende zomervakantie automatisch opnieuw ingericht als speelstraat?

Nee. De aanvraag is slechts geldig voor één jaar. Het standpunt van de buurtbewoners over een speelstraat kan veranderen. Bovendien worden kleine kinderen groot waardoor de nood aan een speelstraat kan verdwijnen.

Onderzoek

Na de aanvraag zal de politie onderzoeken of je straat in aanmerking komt. Er zijn natuurlijk wel enkele voorwaarden. Zo komen enkel woonstraten met weinig doorgaand verkeer in aanmerking. Bovendien moet in de straat reeds een maximum snelheidsbeperking van 50 km per uur gelden en mag er geen openbaar vervoer zijn.

Wat wordt verwacht van de meters en peters?

Wat zijn de taken van een meter of peter?

- De meter of peter is de persoon die de aanvraag voor een speelstraat indient.
- Zij of hij is het eerste aanspreekpunt voor de stad.
- De meter of peter probeert de mede-buurtbewoners te overtuigen van de komst van een speelstraat.
- Hij of zij signaleert mogelijke problemen ten gevolge van de speelstraat zo snel mogelijk aan de dienst mobiliteit.
- De meter of peter is ook meestal de straatverantwoordelijke.
- De meter of peter (straatverantwoordelijke) moet, na goedkeuring van de speelstraat, bij alle bewoners van de betreffende straat informatie in de brievenbus stoppen omtrent de toekenning van de speelstraat en de regels die gelden in een speelstraat. De straatverantwoordelijke staat zelf in voor de voorziening van deze informatie op basis van het stedelijk reglement en deze infobrochure.

De meters en peters houden een oogje in het zeil.

De meters en peters houden toezicht in de straat en zorgen ervoor dat alles goed verloopt. Ze houden in het oog of de gemaakte afspraken worden nageleefd. Dit wil niet zeggen dat ze instaan voor de opvang van de kinderen uit de straat! Ouders blijven verantwoordelijk voor hun kinderen en de geldende verkeersregels blijven van toepassing.

De meters en de peters zijn de contactpersonen.

Het stadsbestuur zorgt voor de administratie en de organisatie voor de speelstraten. De meters en peters vormen het aanspreekpunt voor de andere bewoners. Het contact tussen het bestuur en de bewoners verloopt altijd via hen. Maar uiteraard moeten alle betrokken bewoners zich achter de speelstraat scharen om er een succes van te maken.

Veelgestelde vragen

Is een speelstraat wel opvoedkundig verantwoord?

Kinderen en jongeren worden al te veel in een hoekje geduwd en moeten spelen in de achtertuin of op een verder gelegen speeltuin. Dit project laat kinderen en jongeren toe in hun eigen buurt met vrienden te spelen. Tijdens zo een project blijkt dat ook de ouders elkaar beter leren kennen en dat er zo spontane buurtbijeenkomsten ontstaan. Dit kan niet anders dan opvoedkundig verantwoord zijn: het kind en de jongere leert in groep te leven, rekening houdend met anderen. Spelcomfort bij kinderen is meer dan alleen enkele speelpleinen, speeltuinen en kinderopvang aanbieden. Spelen biedt kinderen immers de kans om zowel op psychomotorisch, cognitief, emotioneel als sociaal vlak vaardigheden te ontwikkelen. Speelstraten bieden kinderen meer speelruimte en verhogen de sociale elementen die het spel in zich heeft. Kinderen leren veel uit 'samenspelen' en de straat biedt meer mogelijkheden tot samenspelen dan de eigen achtertuin.

Een veel gehoorde opmerking is ook dat na het weghalen van de hekken een kind terug de neiging kan hebben de straat op te gaan. Net zoals een speelplein afgebakend is van de straat, kan een kind leren dat ook een speelstraat in tijd en ruimte is afgebakend. Hiervoor is echter de signalisatie ook zo prominent aangebracht en vallen we als stadsbestuur ook wat terug op de ouders en begeleiders van de kinderen. Zij hebben immers de grootste verantwoordelijkheid bij het bijbrengen van inzicht in de wegcode.

Mogen de nadarhekken verplaatst worden?

De openbare weg die men als speelstraat wil inrichten moet tijdelijk afgesloten worden telkens tijdens dezelfde uren (Ministerieel besluit van 9 oktober 1998, in werking van 1 november 1998). Het stadsbestuur keurt een bepaalde zone van een straat goed om in te richten als speelstraat. Die zone moet dan ook strikt afgebakend worden en mag niet vergroot of verkleind worden. Het stadsbestuur houdt immers rekening met de bereikbaarheid van vrije beroepen, de doorgang van het openbaar vervoer, ligging van kruispunten, snelheidsbeperkingen, de vlotte doorgang,

De speelstraat wordt door de straatverantwoordelijke op de voorziene uren en dagen afgesloten met voldoende nadarhekken die specifiek voor dit doel voorzien zijn. De bestuurders van de toegelaten voertuigen verplaatsen zelf de hekken en plaatsen deze nadien terug op de voorziene plaats. De peters en meters staan in voor het geode verloop van het project 'speelstraat' in hun buurt en nemen bij vragen of problemen, contact op met hun wijkagent (zie p. 13). Wanneer er niemand op straat speelt, bijvoorbeeld bij regen, kan beslist worden de straat die dag niet af te sluiten.

Zorgt een speelstraat voor veel (geluids)overlast?

Elke Zottegemnaar heeft recht op stilte, daar zijn we het volledig mee eens. We hebben daarom de periode en de tijdstippen waarbinnen een speelstraat wordt georganiseerd in tijd beperkt. Het is ook voor de kinderen en de jongeren een unieke periode om eens lekker buiten te spelen. Daarom vragen we de buurt om wat verdraagzaamheid. Gun hen het plezier. Aan de kinderen en jongeren vragen we ook om de uren van de speelstraat te respecteren en zeker niet te veel amok te maken voor en na de uren van een speelstraat. Uit ervaring blijkt dat de inrichting als speelstraat niet voor bijkomende geluidsoverlast zorgt. Kinderen spelen namelijk toch in de straat voor hun deur bij mooi weer. Aangezien het verkeer beperkt wordt tot het plaatselijk verkeer, kan de speelstraat zelfs voor een vermindering van de geluidsoverlast zorgen doordat er dus minder voertuigen in de straat rijden.

Wie mag er spelen in de speelstraat?

De speelstraat is in de eerste plaats bedoeld voor de bewoners van de straat. Toch is het mogelijk dat kinderen uit andere straten komen spelen. We stellen echter vast dat dit weinig gebeurt. De straat is openbaar domein. Iedereen is er dus welkom. Dat is trouwens ook het geval als de straat niet afgebakend is als speelstraat!

Er is al een speelterrein in de buurt. Waarom moet er nog een speelstraat ingericht worden?

Er wordt 'anders' gespeeld in een speelstraat dan op een speelterrein. Op een speelterrein spelen kinderen op gras, in het zand of tussen de struiken. In een speelstraat wordt gespeeld op een verhard oppervlak. In een speelstraat wordt er gefietst en geskate. Kinderen maken er stoepkrijttekeningen, ... Een speelstraat heeft ook een onderliggende sociale functie. Het moet buurtbewoners dichterbij elkaar brengen. In bepaalde straten is gebleken dat buren elkaar beter leerden kennen door de introductie van een speelstraat. Het zorgt dus voor sociale binding binnen een straat.

Plaats het stadsbestuur speeltoestellen in een speelstraat?

Nee. Er zijn gemeenten die het wel doen maar dan wordt de speelstraat volledig afgesloten. Zelfs de buurtbewoners kunnen dan met de wagen hun eigen huis niet bereiken. Zo'n speelstraat met speeltoestellen trekt ook vaak veel kinderen en jongeren aan uit andere buurten. We willen met dit project eventuele overlast tot een minimum herleiden.

Wat moet u doen als u vaststelt dat chauffeurs geen rekening houden met de inrichting als speelstraat?

Chauffeurs die niet in de straat moeten zijn of sneller dan stapvoets rijden door de speelstraat, begaan in principe een verkeersovertreding. Indien u de overtreder kent, kan een vriendelijk verzoek om het rijgedrag aan te passen soms wonderen doen. Bij herhaalde vaststelling, kunt u best contact opnemen met uw wijkagent (hun namen en contactgegevens vindt u op blz. 13 van deze brochure).

Welk deel van de straat wordt ingericht als speelstraat?

Dit is uiteraard afhankelijk van de straat. Het afgebakende deel van een speelstraat is meestal niet langer dan 100 meter. Het is immers de bedoeling om de overlast voor burens - maar ook voor andere chauffeurs (tot een minimum) te beperken. De precieze plaats waar de nadarafsluiting wordt geplaatst, wordt bepaald door het stadsbestuur (in functie van de verkeersveiligheid en doorstroming van het verkeer), de woonplaats van de oorspronkelijke aanvrager (in de mate van het mogelijke wordt het deel van de straat voor het huis van de oorspronkelijke aanvrager opgenomen in de speelstraat), respons van de buurtbewoners (op vraag van de buurtbewoners kan de afsluiting verschoven worden: bv. omdat de bewoners voor het uitoefenen van hun beroep snel weg moeten kunnen, ...). De afsluiting wordt altijd opgesteld op een voor de chauffeurs goed zichtbare plaats.

Worden er ook speelstraten ingericht tijdens andere schoolvakanties?

Nee. De speelstraten worden enkel tijdens de paas- en zomervakantie ingericht. Het heeft immers geen zin om in de koudere en nattere maanden meer speelruimte buiten te creëren. Dan blijven de kinderen liever binnen spelen. Bovendien is de inrichting voor kortere vakanties organisatorisch moeilijk te realiseren. De aanvraagprocedure voor het inrichten van een speelstraat neemt ongeveer 3 à 4 weken in beslag: advies van de lokale politie en de dienst mobiliteit, bevraging van alle betrokken buurtbewoners en goedkeuring van het tijdelijk politiereglement door het College van Burgemeester en Schepenen. Bovendien willen we dat een speelstraat iets speciaals blijft waar kinderen (en ook hun ouders) naar kunnen verlangen.

Welke verantwoordelijkheid heeft de straatverantwoordelijke?

De straatverantwoordelijke wordt verwacht om de afsluiting elke avond weg te halen en 's morgens terug te plaatsen op het rechter rijvak. De afsluiting moet telkens teruggeplaatst worden op dezelfde plaats. Ze worden bovendien verwacht om mogelijke problemen te signaleren aan de wijkagent. Zij dragen echter geen verantwoordelijkheid over de kinderen in de straat (uiteraard met uitzondering van hun eigen kinderen). Het ouderlijke toezicht blijft van toepassing alsook de geldende verkeersregels.

De straatverantwoordelijke moet, na goedkeuring van de speelstraat, bij alle bewoners van de betreffende straat informatie in de brievenbus stoppen omtrent de toekenning van de speelstraat en de regels die gelden in een speelstraat. De straatverantwoordelijke staat zelf in voor de voorziening van deze informatie.

Wat doet het stadsbestuur voor uw speelstraat?

Documenten

De gemeentelijke administratie zorgt voor alle nodige documenten:

- het aanvraagformulier
- de bewonersenquête
- de informatiebrochure
- het reglement

Organisatie

De stedelijke administratie verwerkt de aanvragen. De aanvraag wordt dan bezorgd aan de lokale politie die nog een verkeerstechnisch onderzoek verricht. Wanneer het advies van de lokale politie positief is, maakt de stedelijke administratie een tijdelijk politiereglement op.

Leveren van materiaal voor wegafbakening

De stadsdiensten zullen het nodige materiaal om de straat af te bakenen tijdig leveren. Er worden nadars geleverd, alsook het verkeersbord “verboden toegang” (C3) met een onderbord “Speelstraat”.

Meer informatie

Stad Zottegem

Dienst mobiliteit

Administratief Centrum Sanitary

Gustaaf Schockaertstraat 7, 9620 Zottegem

09 364 64 94

mobiliteit@zottegem.be

www.zottegem.be/mobiliteit-en-verkeer/speelstraten

Wijkwerking lokale politie

Coördinator Wijkwerking: inspecteur Philip Broodcoorens

Wijk Bevegem: inspecteur Thierry Du Tranoix

Wijk Erwetegem - Godveerdegem: inspecteur Kurt Galle

Wijk Elene – Velzeke - Oombergen: inspecteur Jens D'haese

Wijk Leeuwergem - Grotenberge - Bijloke: inspecteur Steffi Van Den Bossche

Wijk Sint-Goriks-Oudenhove en Sint-Maria-Oudenhove: inspecteur Kristof Baeyens

Wijk Strijpen: inspecteur Pascal Dieraert

Wijk Zottegem centrum: inspecteur Bruno Verhecken

09/364.47.30 PZ.Zottegem@police.belgium.eu